

A REGGEL

Vidéki előfizetési árak:

Egész évre	— — —	20 K
Félévre	— — —	10 K
Negyedévre	— — —	5 K

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:
Dr. GENCSI SAMU.

Felolós szerkesztő:
HOVÁNYI KORNÉL.

Helyben előfizetési árak:

Egész évre	— — —	20 K
Félévre	— — —	10 K
Negyedévre	— — —	5 K

Szerkesztőség telefonja: 315. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Miskolcz, Hunyadi-utca 2. — Kiadóhivatal telefonja 114.

Nemzet és király.

A Gondviselés ritka kegyéből való alkalom, ősz királyunk teljes szellemi és testi épségben megért nyolcvanötödik születési évfordulója fölött érzett nemzeti örömünk messzi időkre emlékeztetéses ünneplés színhelyévé avatva a schömbrunni kastély galériáját. Magyarország népeinek túlradó hódolata folyta körül fenkölt lelki uralkodóját és a legelső magyar ember atyai szeretetének egész melegével emelte és ölelte magához odaadó, hűséges magyar nemzetét. Hiszen ennek az utóbb lefolyt megpróbáltatás esztendőnek bizonyosan sok fenséges pillanata volt már ezideig; a hősi fölmagasztosulás, a haza és király iránt való szeretet, a polgári és katonai erények ragyogóbbnál ragyogóbb példáival szereztünk soha el nem muló tiszteletet és becsülést a magyar névnek. Ez az aktus azonban az általa király és nemzete között megnyilvánult mélysége, együttérzéssel és elszakíthatatlan együtartozással meghatóbb és megkapóbb volt valamennyinél és valamennyinek a koronájává nőtte ki magát.

A magyar szív mélyéből fakadt egy-egy érzés volt minden gondolat, amelylyel Tisza István gróf uralkodónkhoz való törhetetlen ragaszkodásunkat tolmácsolta s egyben nagy hálánkat iránta mindazokért, amiket áldásos hosszú életén át javunkra cselekedni soha meg nem szünt. Az évezredes szabadságát visszanyert magyar állam megifjúdva foglalta el helyét a monarchiában s horvát testvéreinkkel egyetértésben erőseknek bizonyultunk abban a rettenetes erőpróbatában, mely elé a világeseemények ránk zuduló forgotaga állított bennünket, aminthogy a monarchia két állama között is a veszély pillanatában az egymásra utaltság tudata diadalmasan érvényesült.

A szivből jövő szavak szivhez

szóló visszhangot adtak királyunk ajkaira. Királyi köszönetet a párját riktó hódolatért. Az öröm kifejezését, hogy századok félreértéseit megszüntetvén, sikerült a korona és a nemzet, valamint a magyar állam és a többi királyságok között az áldásos együttműködés alapjait biztosítani. Az elismerés szavát, hogy az ország összes nemzetiségei egybeforrtak a haza lángoló, minden áldozatra kész szeretetében és azt a jóleső reményt, hogy így erőben és tekintélyben gyarapodva élvezhetjük majdan a béke áldásait.

„Vigyék haza a nemzetnek hű és hősiesség magatartásáért szivem mélyéből jövő hálám kifejezését.

Minden éremnél maradandóbban őrizi meg lelkünk a királyi ihlet

e megnyilatkozásait, amelynél közvetenebbül még aligha szólott valaki nemzetéhez s amelynek jó tékony visszasugárzását láttuk abban a testvéries felmelegedésben, ahogyan hódoló fölvonulásunknak Bécs város lakossága örvendő és lelkesült megértőjeül szegődött. És új erő kifejtésre villanyoz bennünket e nagy nap tanulsága, amelyből keservesen okulhat ellenségeink zagyva hada is, ahol a közöttünk lakó egyetértésnek s az ebben rejülő rettenhetetlen erőnek seholy nyoma nincsen. Igaz ügyünknek a győzelemhez való jogában soha sem biztunk szilárdabban, mint éppen ma, a nemzet és király találkozásának e nagy jelentőségű és örökké feledhetetlen emlékü napján.

Őserdőbe és mocsárba került a visszavonuló orosz hadsereg

A bölények erdejében. — Az uttalan Rokitno-mocsár.

(A Reggel tudósítójától.) A megvert orosz seregek Minszk felé vonulnak vissza, tehát belekerülnek abba az óriási területbe, amely a Bug keleti partjától északon a Narevig terjed. Északról Bielostokot, délről pedig Brest-Litowskot mondhatnánk ezen terület határvonáinak.

Ez a terület a Podlachia, a melyet már ősidőktől fogva Litvánia legbarátságosabb részének tartanak. A Bug és Narev mentén náddal és bozóttal benőtt síkság húzódik végig; igazi jellegzetessége azonban az az erdőség, amely részben mocsaras, vagy pedig mocsarak övezik és így a közlekedést nagyon alkalmatlanná teszik.

Ujabbán azonban ezen a területen is történtek változások és Kovno-kormányzóságban nagy mocsaras területeket tettek művelhetővé: az erdő egy részét kirtották és ahol a sűrűség szinte áthatolhatatlan volt, ma szántóföldektől és rétektől körülvett virágzó falvakat és gyorsan növe-

vő, szorgalmas városokat találunk. Podlachiának azért a maga egészében megmaradt a régi, őserdő jellege. Bjelowesi erdő, a mintegy 2200 négyzetkilométer kiterjedésű Bjelowjesi-mezőség északi része. Bjelowjesa annyit tesz, mint „fehér torony“ és azt hiszik, hogy nevét a XVI. században a Bug mentén épült hasonló nevű kastélytól kapta. A Bjelowjesi erdő ma csaknem teljesen beborítja sötét köpenyegével a Brest-Litowsktól északra a Narev forrásáig húzódó területet.

Délen és délnyugaton az erdő apró fenyőkkel telt erdőség, rozsföldek és legelők változó képét mutatja. De minél jobban észak felé jutunk, annál sűrűbb lesz az erdő, egészen a Nyemenig. És még hozzá milyen erdőség! Nem olyan, mint a legtöbb orosz erdőség, amely egyetlen fajta fából áll, de mindenféle fajták vegyülékéből. A fenyő az uralkodó, de olyan tölgy, hárs, bükk, kóris és gyertyán-óriások vannak benne, amelyekhez fog-

ható nagyságu fákat Európa egyéb részein alig találhatunk. Vad komló és borostyán tekerőzik ágról-ágra és köti össze a fákat, átkarolja az alsó hajtásokat, a bozótokat, amelyek a különböző nád- és sástömegekkel együtt zöld falként emelkednek a betolakodó felé.

De más akadályok is le kell győznie annak, aki utat akar törni ebben a vadonban. Lába előtt kidőlt faóriások korhadtan hevernek, porrá válnak a lába alatt és a hirtelen besüppedő talajból előbugygyanó víz óvatosságra int. 1860. óta nem zavarta favágó fejszéje a Bjelowjesi-erdő szent nyugalomát, amelyet csak a nagy állatállomány élénkít. Azelőtt a kormány megengedte, hogy évente tízezer vagy ennél is több fatörzset kivágjanak és ingyért elvigyenek. Ezt azonban betiltották, mert a favágással járó zaj ugylátszik, csökkentette az erdőben gondozott bölények számát. A bölények védelmére érintetlennek minősítették ezt az őserdőt: A XIX. évszázad elején ezer bölényt számláltak, 1851-ben pedig ezernégyszázat; azóta azonban a farkasok, valamint az éllemiszerek hiánya nagy pusztítást vitt végbe közöttük, bár télire nagy szénakazlakat hordtak össze a számukra. A bölények számát most már csak mintegy ötszázra becsülik: a rájuk való vadászat a cár kiváltsága.

Ez a Bjelowjesi mezőség erdeje Podlachia legnagyobb nevezetessége. Az itt kifejlődött városok általában csekély jelentőségűek, kivéve a két központot, amely északon és délen fekszik. Az északi terület fővárosa Bielostok, a leglengyelebb litván város, amely most az ipari kerület központja. Élénk kereskedelem folyik a városban, amelyben, mint a közeli városokban, általában számos szövőgyár dolgozik. Amit Bielostok jelent Podlachia északi részén, ugyanez délen a már elfoglalt Brest-Litowsk. Ennek a városnak főként az adott

jelentőséget, hogy mellette vagy közelében különböző mellékfolyók ömlenek a Bugba és így több völgy kokcentrikusan egyesül a környéken.

Az oroszországi harcok szintere délebbre már betolódott abba a területbe, amelyet a Rokitnocsarok néven emlegetnek. A szövetséges hadseregek ezek közé a mocsarak közé szorítják a megvert oroszokat. A tulajdonképeni egybefüggő mocsaras vidék a Bug keleti oldalán kezdődik. Körülbelül háromszög alakú. A háromszöget Brest-Litovsk, Kiev és Mohilev alkotják; a szűkebb mocsárterület legnagyobb városa Pinsk és ezért az orosz irodalomban a mocsaras területet Pinski-mocsaraknak nevezik. Ha az ember a mocsaras területet keresztülszelve vasutak valamelyikén utazik, sajátos látvány tárul elé, amely minden egyhangúsága mellett is hatalmas benyomást kelt. A vonat sok kilométernyire fut mocsaras öserdőkön keresztül, ahol csak néha-néha jelzi egy-egy parasztkunyhó azt, hogy emberek is laknak a környéken, míg egyébként az egész terület elhagyatottnak és lakatlannak látszik. A fákon regeteg méhkaszt látunk, amelyeket a parasztság gondoz.

Az orosz kormány körülbelül 1873 óta fordít figyelmet erre az óriási területre. Először is tudományos szempontból átvizgálták és ezzel kapcsolatban lecsapolásokat végeztek, amelyek magyszabású eredményekkel jártak. A vizsgálódások alapján 1874-ben csatornázó munkálatot kezdtek. Az egész mocsaras terület eredetileg 8,720.000 hektár volt, amelynek alig egy negyed-része volt művelhető és lakható, 6,540.000 hektár igazi mocsár volt. Ebből azonban ujabban már jócskán lecsapoltak.

EGY ÉV ELŐTT...

Miskolc, szeptember 4.

Románia teljesen befejezte mozgósítását. A magyar-román határ szabad maradt.

Jankovics Bozso tábornok, a „Narodna Obrana“ elnöke, hadifogságba került.

A szentpétervári Skoda-gyárból több román mérnököt elbocsátottak, mert állítólag fel akarták robbantani a gyárat.

Szentpétervárott több finn képviselőt lázítás büntette miatt letartóztattak.

A Reggel szerkesztősége „Olvasnivalót a sebesülteknek!” címen akciót indított, amely élénk visszhangra talált a közönség körében. A harctéren megsebe-

sült katonáknak igen sokan küldtek könyveket, napilapokat, ké-

pes folyóiratokat stb. A Reggel szerkesztősége utján.

Borsodvármegye közgyűlése.

Borsodvármegye törvényhatósági bizottsága Miskolcban 1915. évi szeptember hó 14-én, délelőtt 9 órakor a vármegyei székház tanácstermében évnegyedes rendes közgyűlést tart. Táragsorozat: 1. A vármegye alispánjának évnegyedes jelentése az elmúlt közgazgatási időszak menetéről és nevezetesebb eseményeiről. — 2. A vármegyei háztartási pénztár 1916. évi költségvetésének megállapítása. — 3. A vármegyei háztartási pénztár 1914. évi zárszámadata. — 4. A miskolci gyaloglósági és lovassági laktanyák építésére felvett kölcsön 1916. évi törlesztési részletének fedezésére az állandó választmány és a pénzügyi szakosztály t. tagjait, valamint az érdeklődő közönséget ezenel tisztelettel meghívom.

Bónis Bertalan,
alispán.

Fehér kenyérrel csalogatnak az olaszok.

Egy sebesült tiszt elbeszélése.

Egy sebesülten hazaérkezett hadnagy beszélt el a becsutott olaszok ellen folyó izgalmas harcokból az alábbiakat:

— Jókai fantáziájára volna szükség — mondta — ha hiven vissza akarnék adni azt, ami az olasz fronton történik. Nem új-ság az, hogy az olaszok ágyúi szinte megszakítás nélkül működnek, úgy, hogy a hosszú fronton most egy litografált statisztika jár kézzel-kézre, amely azt tartalmazza, hogy egyetlen napon harmincezer ágyulöveg hullott az osztrák-magyar fedezékekre. Hát persze pontosan nem állapítható meg az ágyulövegek száma, azonban tény, hogy hihetetlen mérvben működik most az olasz tüzérség. Aki erre a front-ra kerül, a biztos halál gondolatával foglalja el helyét, olyan félelmetes az ágyúk zenéje. Ez azonban csak az első napok impressiója, mert később már megszokottá válik és belátjuk, hogy a talján — mint mindig — csak hangos, de nem veszedelmes. Az ágyúk most még jók és van 28 centiméteres gránátjuk is. Katonáink bizton számítanak rá, hogy ez a tüzérségi akció nem sokáig tart, mert az elpusztult ágyúkat és az esztelenül elpazarolt municiókat nem tudják pótolni.

— Azok az olasz katonák, a kikkel mi kerültünk össze június elejétől fogva, rettenetesen gyáváknak mutatkoztak. Nem tréfa, hogy az első lövésre megfutamodnak. Tisztán látni, hogy hátulról kergetik őket, máskülönbben sohasem kerülne sor kézi-tusára. Hegyét mászni azonban úgy tudnak, mint a zerge. Gvönvörűség nézni, hogyan tanulták meg a hegymászást a mi alföldi magyar gverekünk s hogyan futamították meg azokat a taljano-akat, akik az Alpokon nőttek fel.

százalék pótdó megszavazása. — 7. A gyámpénztári pénzkészlet 1916. évi elhelyezése iránt névszerinti szavazás utján teendő intézkedés. — 8. A közgyűlésig törvényes határidőben beérkező és külön póttáragsorozatban feltüntetendő esetleges egyéb ügyek. — Az előkészítést igénylő ügyek tárgyalására az állandó választmány folyó 1915. évi szeptember hó 13-án, délelőtt 9 órakor, a pénzügyi szakosztály pedig ugyanazon nap délután 4 órakor, ugyancsak a vármegyei székház nagy tanács-termében tartja meg ülését. Mely közgyűlésre, illetve ülésekre a törvényhatósági bizottság, illetve az állandó választmány és a pénzügyi szakosztály t. tagjait, valamint az érdeklődő közönséget ezenel tisztelettel meghívom.

Bónis Bertalan,
alispán.

deztem s azt válaszolták, hogy tíz perccel ezelőtt indult el tőlünk ellenkező irány felé. Azonnal meghagytam, hogy a dandárparancsnok kivánságára jöjjön hozzám a bosnyák század és az két órán belül ott is volt, úgy, hogy 18 óráig fel tudtuk tartani az ellenséget, amíg a hadosztály-tartalék hozzánk megérkezett s a taljánokat véresen visszavertük. Attól tartottam, hogy a dandárparancsnokságtól kikapok, a mikor utólag bejelentettem, hogy felhatalmazás nélkül adtam ki ilyen utasítást. Hát nem kaptam szidást. — Sőt ellenkezőleg.

— Érdekes, hogy újságolvasás közben sebesültem meg. — Nyolc társam volt olyan szerencsés, mint én. Egyébként bizony majdnem minden a szerencsétől függ. Azt mondják, hogy az ezredorvos szolgálójának a legjobb a háboruban, mert az nem kaphat golyót. Egy ezredorvos szolgálóját előttem vágott agyon a gránát a fedezékben. Még a pipa sem hullott ki a szájából.

Hogy élnek a tizes honvédek a harctéren.

A deckungok belseje. — Szórakozásra is marad id. — Egy kadett érdekes levele.

Ma az egyedüli érdekes olvasmány a harctéri levél. Soha oly izgalommal nem várták az emberek a postakártyákat, mint most, soha olyan tágrameresztett szemekkel nem futották át a levél-sorokat, mint mostan. Mindez éppenséggel nem csodálható, hiszen fiaink, apáink, barátaink életéről van szó, olyanokról beszélnek e rózsaszínű lapok, akik elmentek tőlünk, akikre féltő gonddal és igaz aggodalommal gondolunk.

A 10-es honvédek ezrede mindig elől harcol. A borsodi fiúk azonban harc után vidáman szórakoznak és erről beszél az alábbi levelezőlap, amelyet egy kadett küldött A Reggelhez. A lapot itt közöljük:

Tisztelt Szerkesztőség!

Házi ezredünk honvédei üdvözlétet tolmácsolva, egy szerény berendezésű deckungból írom e sorokat.

Berendezése: szőnyeg, tapétázott fal, a lakosztály két szobából áll, ablakokkal és ajtóval ellátva. Az első szoba az ebédlő: asztal, szék, képek. A háló már sokkal nagyobb igényre vall: modern ágy matraccal, párnával, éjjeli szekrény, mosdó, ruganyos divány, törülköző tartó, a falat díszíti egy-két ingás óra, egy méter magasságu tükör, szentkép és sok más uri lak igényei. Szórakozásunk ujság hiányában a 32 oldalas biblia, közbe szól egy baka: ma már sokat ló a muszka, talán a holnapra kapott municiót is kilövi.

Grodno várát elfoglaltuk.

Vilnánál véresen visszavertük az oroszokat.

ESTI TÁVIRATOK.

A Serethig vonultak vissza az oroszok.

Az ellenség ismét harcba bocsátkozott. — A felső Jasioldánál megvertük az oroszokat.

Budapest, szeptember 3. Hivatalos. Orosz hadszíntér: Kelet-galiciában az ellenség mindenütt a Sereth-vonalig vonult vissza. Seregeink üldözik.

Az orosz határon, Zaloscétól északra és Brodytól keletre, valamint a Dubnótól nyugatra fekvő területen és a volhina várhá-

romszögben az ellenség újra az egész harc vonalon harcra bocsátkozott. Csapatunk támadják. A felső Jasiolda mellékén küzdő csapatainknál is folyik a harc. Az oroszokat egyes, a mocsárterület szélén fekvő megerősített állásaikból kivertük. Höfer altábornagy.

Tüzérségi harcok Flitsch körül.

A tolmelni hídfőnél visszavertünk egy heves olasz támadást.

Budapest, szeptember 3. Hivatalos. Olasz hadszíntér: A délnyugati harctéren általában beállott csend tegnap is tartott. A tiroli határvidéken a Mandron-Hüttenél, a Val di Genova legfelső részén és Moritól délre kisebb ütközetek fejlődtek ki. Valamennyi az ellenség visszamene-

telével végződött.

Flitsch körül és a tengermel-leki harc vonal egyes más pontjain a tüzérség és aknavetők álltak harcban. Este csapatunk a tolmelni hídfő déli része ellen intézett heves támadást vertek vissza. Höfer altábornagy.

ÉJFÉL UTÁNI TÁVIRATOK.

Visszautasított francia támadások.

Berlin, szeptember 3. A nagy főhadiszállás jelenti: Nyugati hadszíntér: Souchez mellett visszautasítottuk a franciáknak egy

kézigránát-támadását. Flandriában és a Champagneban sikeres robbantásokat végeztünk. Legfelsőbb hadvezetőség.

Hivatalos jelentés Grodno elfoglalásáról.

Vilnától északnyugatra és nyugatra súlyos vereséget szenvedtek az oroszok.

Berlin, szeptember 3. A nagy főhadiszállás jelenti: Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadserege: Lovasságunk tegnap rohammal elfoglalta a Friedrichstadtól északnyugatra fekvő lenewaden-i megerősített hídfőt, amelyet a gyalogság tartott megszállva, miközben három tisztet és háromszázötven főnyi legénységet elfogott és egy gépfegyvert zsákmányolt. A Vilnától északnyugatra és nyugatra elhúzó harc vonalon az oroszok megkísérelték, hogy előnyomulásukat megállítsák. Előretöréseik szokatlanul nagy veszteségeik mellett meghiusultak. A Merecztől délkeletre visszavetették az ellenséget. Az augustowi csatornánál elértük a Nvoment. Grodnonál rohanó csapatainknak gyors cselekvéssel sikerült a Nyemenen átjutniok és egyes há-

zakért vívott harc után a várost elfoglalniok. Itt négyszáz oroszot elfogtak.

Gallwitz tábornok hadserege: Az Alekszyce (Odelszktól délkeletre) a Swislócezi országuton megtörtük az ellenség utóvédjeinek ellenállását. E hadsereget tegnap összesen több, mint háromezer oroszot elfogott, egy ágyút és tizennyolc gépfegyvert zsákmányolt.

Lipóf bajor herceg, tábornagy hadserege: A Pruzanvtól északra üldöző hadoszlopunk a mocsárszorosokon való átjutásért harcol.

Mackensen tábornagy hadserege: Üldözés közben elfoglaltuk a Nasioldat, Sielce és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. (Harminc kilométernyire Kobrintól keletre.) Az osztrák-magyar csapatok a Buboto

Dubowojétól délre kelet felé nyomulnak előre.

Délkeleti hadszíntér: Bothmer

gróf, tábornok hadserege harcolva közeledik a Sereth-szakasz felé. Legfelsőbb hadvezetőség.

Szerbia különbékével fenyegetőzik

Budapest, szept. 3. A Rjecs ir-ja, hogy Angliának pénzt vagy egyéb segítséget kell adnia, mert

ellenkező esetben külön békét kötnek. A választ nagy érdeklődéssel várják.

Pasics és Venizelos találkozója.

Athén, szeptember 3. A szerb követ hazautazott, hogy a Pasics — Venizelos találkozást előkészítse. Venizelos érdeklődött a szerb

követnél, hogy találkozhatik-e Radoslawow-val a közös konferencián.

Ötven évig behívták a szerbeket.

Rotterdam, szeptember 3. A francia lapok jelentik, hogy Szer-

biában ötven évig behívták a férfiakat.

Szerbia válasza az antantnak.

Lugano, szeptember 3. A Se-colo szerint Szerbia válasza az antantnak ma megérkezett. A vá-

lasz tartalmát később fogják nyilvánosságra hozni.

Olasz tengerészek partraszállása Durazzóban.

Lugano, szeptember 3. A Du-razzóban horgonyzó olasz hajók

parancsot kaptak a tengerész-csapatok partraszállítására.

Négyszáz angol népgyűlés a védkötelezettség ellen.

Krisztiánia, szeptember 3. Va-sárnap négyszáz népgyűlést tar-

tanak az általános védkötelezett-ség javaslata ellen.

Betiltott angol békegyűlések.

Rotterdam, szeptember 3. A nemzetközi békeegyesületnek Londonban összehívott három

gyűlését az angol kormány be-tiltotta.

Wilson szabadságra megy.

Genf, szeptember 3. Newyork-ból érkezett híradás szerint Wilson, akit az Arabic-ügy ott-

hon tartott, e hó hetedikén kezdi meg szabadságát.

Minisztertanács Budapesten.

Budapest, szeptember 3. Ma délután minisztertanács volt Tisza István gróf elnökletével.

Francia vezérkari tisztek az orosz főhadiszálláson.

Genf, szeptember 3. A La De-peche jelenti: Tizenkét francia vezérkari tiszt, Norvégian ke-

resztül, az orosz főhadiszállásra utazott.

Grey újabb szabadságolása.

London, szeptember 3. Grey szembaja miatt újra szabadság-

ra megy. Távolléte alatt lord Creve helyettesíti.

A pápa békelevelet küldött Wilsonnak.

Newyork, szeptember 3. Gib-bons amerikai bíbornok átadta

Wilsonnak a pápa levelét, amely a béke kérdésével foglalkozik.

HIREK

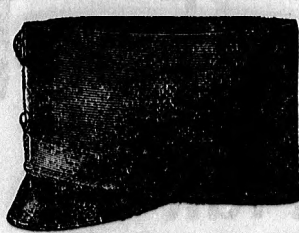
Szeptember

Hónapja az, amely normális időkből visszahozza a város szezonját, a nyaralók hazaköltöznek, a gyermekeket beiratják az iskolába és újra kezdődik a forgalmas élet, amely a nyári hónapok alatt csöndesen pihent a forró napsütésben. Így volt ez mindig évről-évre s ez a rend tavaly felbomlott, a múlt év ősze óta nincsen meg ez az átmenet, mert az ugynevezett mortszezon elmaradt. A tavalyi nyár is tele volt eseményekkel, az idej még többel, az embereknek nem volt idejük vakációt tartani, legnagyobb részük a haretéren van, hogy kr-vegye részét a napról-napra növekedő dicsőségből. Akik itthonmaradtak, azoknak sem volt idejük a nyár örömeit élvezni, ezer dolgot — gondjuk volt s ez az oka annak, hogy az idei szeptember nem hozott változást a lázas munka épp úgy folyik tovább, mint júliusban vagy augusztusban. Legfeljebb az a különbség látszik, amelynek minden esztendőben, békében és háboruban egyaránt, el kell jönni: a természet visszafejlődése, a szomorú, sápadt hervadás.

Oe az idei esős, borús, fanyar ősz, amely megöli az érzékeny, finomlelkű virágok karcu testét, most mégis vidámabb. Soha ilyen szép, ilyen diadalittas, mámoros és ragyogóbb ősziünk nem volt még. És ezt a magyar fegyverek hihetetlen győzelmei idézik elő. A természet borongó sóhajjal haldoklik, de ébred, dagad a magyar önértzet, amely gyászos futásra és reménytelen visszavonásra kényszeríti elleneinket.

Bírósági előléptetések. A király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Gyika Emil miskolci kir. törvényszéki és dr. Kiss László mezőkövesdi kir. járásbírókat jelenlegi székhelyükön a VII. fizetési osztályba sorozta bírákká, Schultz Sándor és dr. Bárdos Benő miskolci kir. járásbírókat jelenlegi székhelyükön bírákká nevezte ki.

Olcsobb a buza. Mától kezdve az egész országban egy koronával olcsóbb a buza. A prémiumrendszer, amelyet a kormány életbeléptetett és amely fokozatosan megszűnik, azt célozta, hogy a gazdák minél előbb csépeljenek és termésüket minél előbb hozzák piacra. — Eddig a gazdák alig hét millió métermézst jelentettek be a hadi termény részvénytársaságnál és kínálat most már alig van. Eppen ezért a hadi termény részvénytársaság hivatalosan fel is szólította a gazdákat, hogy termésüket minél előbb becsassák forgalomba, mert különben — amint a kormány tervezi — kényszer útján fogják a gabonát rekvirálni. Természetes, hogy a gabonaárak olcsóbbodása nem fogja növelni a kínálatot, éppen ezért sürgősen szükség van arra, hogy a kormány megfelelő intézkedésekről gondoskodjék, nehogy az ország buza, illetve liszt nélkül maradjon.

Herskovits Mór
egyenruha- és divatüzletében
Miskolc, Városháza 19. szám.

SANITOL FOGAPOLO SZER

Apróhirdetések

10 szög 80 fillér, minden további szó 6 fillér.

Izr. vallású iskolás gyermekek teljes ellátásra elfogadtatnak. Cím a kiadóhivatalban. 264

Megvételre kerestetik szabad kézből egy 9x12 fényképezőgép teljes felszereléssel. Cím a kiadóhivatalban. 271

Mészáros Győző
vizsgázott fogtechnikus
új, modernül felszerelt, aseptikus műtermét
Miskolc, Csabai-kapu 2. szám alatt
(mindenszent templom mellett) megnyitotta.

Platina, arany, aluminium koronák, aranyhídak, csapfogak, kaucsuk és aranylemezes fogorok, valamint arany-, ezüst- és cement tömések, jótállás mellett, méréselőli áron készülnek.

Fogtuzás és szaktanás teljesen ingyen.
Fogsorjavítások — saját laboratóriumomban — 3 óra alatt elkészülnek.

INTÉZETI FEHÉRNEMŰEK
legjobb anyagból, legizlésebben és legolcsóbban
ROSENBERG GYULA ÉS TESTVÉRE
nagy áruházában Miskolc, Széchenyi-u. 34.
(A színházzal szemben.)

Ulságárusítók:
lányok, fiúk, asszonyok és egy ember
4-5 K napi keresettel vidékre felvétetik
Groszman Jágó
hírlapvállalatánál,
ugyanott 2 mindenesflu is alkalmazást talál.

Értesítjük a t. közönséget, hogy elárusító üzleteinkben
friss gazdasági vaját
kg.-ként 5 korona 60 fillérért,
tea-vaját pedig 6 koronaért árusítunk.
Városi kenyérgyár.

Gummi-
kabátok
és min-
dennemű
katonacik-
kek dus
választék-
ban kap-
batók

APOLLO
nagy mozgószínház
WEIDLICH-palota

Szeptember 3-án, 4-én és 5-én:

A talált gyermek.

Érdekfeszítő amerikai dráma 2 felv.

A lagunák titka.

Szenzációs detektív dráma 3 felv.

Rendes helyárak.

Előadások kezdete: d. u. 6 és este fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon d. u. fél 3, fél 5, este fél 7 és fél 9 órakor.

Jóvaló szülők 14 évet be-
töltött, legalább két közép-
iskolát végzett fia, mint

nyomdász-tanonc

felvétetik lapunk könyvnyom-
dájában: Miskolc, Hunyadi-utca 2.

Király-Bioskop
a Buza-téren.

Szept. 4-én, 5-én és 6-án

A lázadó India.

Az angol uralom összeomlása.
Háborús dráma 2 felvonásban.

A kínai gyilkos
vagy a sárga láz.

Izzalmas detektív dráma 3 felvonásban.
És fényes kisérő műsor.

Rendes helyárak.

Előadások kezdete: hétköz-
nap d. u. fél 7 és fél 9-kor.
Vasár- s ünnepnap: d. u. fél 3.
fél 5, fél 7 este fél 9 órakor.

Uránia

Nagy Mozgószínház

Szeptember 4-én és 5-én:

Ófelsége I. Ferenc József és
II. Vilmos császár találkozása.

Aktuális.

Szerencsétlenség.

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Rendes helyárak.

Az előadások kezdete: Hétköznap délután fél 7 és este fél 9-kor. Vasár- és ünnepnap d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és este fél 9 órakor.

— A Grand-éttermet elegáns közönség látogatja, mert szak-szerűen vezetett konyhája a leg-kényesebb igényeket is kielégíti. A söresarnokban frissen csapolt, világhírű Dreher-sört mérnek ki leszállított árban.

Vasuti menetrend.

A személyszállító vonatok
érkezése Miskolcra és in-
dulása Miskolcra 1915. évi
július hó 23-tól.

INDULÁS.

Budapest felé:

407 sz. személyvonat	éjjel	12 ó. 47 p.
1513 " "	"	2 ó. 25 p.
409 " "	reggel	6 ó. 10 p.
401 " gyorsvonat	d. e.	9 ó. 40 p.
1501 " "	"	10 ó. 40 p.
405 " személyvonat	d. u.	2 ó. 53 p.
1511 " "	"	3 ó. 37 p.
1508 " gyorsvonat	este	7 ó. 06 p.

Kassa felé:

1514a sz. személyvonat	éjjel	1 ó. 06 p.
1502a " gyorsvonat	d. e.	10 ó. 31 p.
1512a " személyvonat	d. u.	12 ó. 06 p.
1504a " gyorsvonat	"	5 ó. 12 p.
1526 " t. v. száll.	"	5 ó. 17 p.

Sátorallajhely felé:

408 sz. személyvonat	éjjel	3 ó. 41 p.
402 " gyorsvonat	d. e.	10 ó. 46 p.
406 " személyvonat	d. u.	1 ó. 57 p.
404 " gyorsvonat	este	6 ó. — p.

Mezőcsát felé:

7439 sz. vegyesvonat	d. u.	1 ó. 03 p.
7427 " "	este	7 ó. 18 p.

Fülek felé Miskolc állomásról:

7502 sz. személyvonat	reggel	6 ó. 33 p.
7504 sz. személyvonat	d. e.	11 ó. 03 p.
7506 sz. személyvonat	d. u.	3 ó. 31 p.
7508 sz. személyvonat	este	7 ó. 17 p.

Torna felé Miskolc állomásról:

8412 sz. vegyesvonat	reggel	6 ó. 07 p.
8414 sz. vegyesvonat	d. u.	1 ó. 44 p.
8408 sz. motorvonat	d. u.	5 ó. 37 p.

ÉRKEZÉS.

Budapest felől:

1514 sz. személyvonat	éjjel	12 ó. 46 p.
408 " "	"	3 ó. 12 p.
482 " teherv. sz. száll.*	reggel	6 ó. 35 p.
1502 " gyorsvonat	d. e.	10 ó. 20 p.
1512 " személyvonat	"	11 ó. 46 p.
400 " "	d. u.	1 ó. 26 p.
1504 " gyorsvonat	"	4 ó. 55 p.
404 " "	"	5 ó. 46 p.
410 " személyvonat	éjjel	9 ó. 23 p.

* (Csak Füzesabonytól.)

Kassa felől:

1513a sz. személyvonat	éjjel	2 ó. 01 p.
1505 " t. v. sz. száll.*	d. e.	8 ó. 50 p.
1501a " gyorsvonat	d. e.	10 ó. 30 p.
1511a " személyvonat	d. u.	3 ó. 09 p.
1503a " gyorsvonat	este	6 ó. 56 p.

* (Csak Forró-Encstől.)

Sátorallajhely felől:

407 sz. személyvonat	éjjel	12 ó. 28 p.
479 " t. v. sz. száll.*	reggel	6 ó. 24 p.
401 " gyorsvonat	d. e.	9 ó. 26 p.
405 " személyvonat	d. u.	2 ó. 35 p.
403 " gyorsvonat	este	6 ó. 18 p.

* (Csak Szerencstől.)

Mezőcsát felől:

7432 sz. vegyesvonat	d. e.	8 ó. 13 p.
7426 " "	d. u.	5 ó. 27 p.

Fülek felé Miskolc állomásra:

555 sz. t. v. sz. száll.*	reggel	7 ó. 42 p.
501 sz. személyvonat	d. e.	9 ó. 04 p.
503 sz. személyvonat	d. u.	1 ó. 09 p.
505 sz. személyvonat	d. u.	5 ó. 36 p.
507 sz. személyvonat	éjjel	10 ó. 36 p.

* (Csak Bánrévától.)

Torna felé Miskolc állomásra:

8411 sz. vegyes vonat	d. e.	7 ó. 14 p.
8405 sz. motor vonat	d. u.	12 ó. 38 p.
8413 sz. vegyes vonat	este	8 ó. 04 p.